

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 194

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 2 martie 2018

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE		
49.	— Lege privind precursorii de explozivi, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	2–8
258.	— Decret pentru promulgarea Legii privind precursorii de explozivi, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	8
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE		
363.	— Decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor pentru modificarea Instrucțiunilor privind organizarea muncii persoanelor private de libertate, aprobate prin Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 500.165/2017	9
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE		
	Decizia nr. 25 din 6 noiembrie 2017 (Completul competent să judece recursul în interesul legii)	10–15

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE****privind precursorii de explozivi, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I**Dispoziții generale**

Art. 1. — (1) Prezenta lege conține dispoziții privind regimul juridic al precursorilor de explozivi și stabilește măsurile necesare punerii în aplicare la nivel național a dispozițiilor cuprinse în Regulamentul (UE) nr. 98/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 ianuarie 2013 privind comercializarea și utilizarea precursorilor de explozivi, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 39 din 9 februarie 2013, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare *Regulamentul (UE) nr. 98/2013*.

(2) Termenii și expresiile utilizate în prezenta lege au semnificațiile prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 98/2013.

(3) În sensul prezentei legi, expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *precursor de exploziv* — o substanță dintre cele enumerate în anexele I și II la Regulamentul (UE) nr. 98/2013, respectiv un amestec ori o altă substanță care conține o substanță dintre cele enumerate în anexele I și II la Regulamentul (UE) nr. 98/2013;

b) *precursor de exploziv restricționat* — o substanță dintre cele enumerate în anexa I la Regulamentul (UE) nr. 98/2013 aflată într-o concentrație mai mare decât limita maximă corespunzătoare prevăzută pentru aceasta, respectiv un amestec sau o altă substanță în care o substanță dintre cele enumerate în anexa I la Regulamentul (UE) nr. 98/2013 este prezentă într-o concentrație mai mare decât limita maximă corespunzătoare ori, dacă este cazul, o substanță aflată sub control național;

c) *substanță aflată sub control național* — element chimic ori substanță care conține un astfel de element chimic ca atare sau în amestec, existent/existentă în stare naturală sau obținut/obținută prin orice proces de producție, stabilit/stabilită la nivel național, care ar putea fi utilizat/utilizată pentru fabricarea ilicită de explozivi;

d) *dispariție semnificativă* — dispariția unor cantități mai mari decât cele rezultate în procesul tehnologic de prelucrare prevăzute în fișa tehnică a fiecărei substanțe în parte, calculate în funcție de cantitatea, starea substanței și durata de depozitare a acesteia.

(4) În conformitate cu prevederile art. 2 alin. (2) din Regulamentul (UE) nr. 98/2013, prezenta lege nu se aplică:

a) articolelor și medicamentelor prevăzute la art. 2 alin. (2) lit. a) și c) din Regulamentul (UE) nr. 98/2013;

b) articolelor pirotehnice definite potrivit legislației naționale privind stabilirea condițiilor pentru punerea la dispoziție pe piață a articolelor pirotehnice;

c) articolelor pirotehnice destinate, potrivit legislației naționale aplicabile, utilizării în regim necomercial de către forțele armate, poliție sau pompieri;

d) echipamentelor pirotehnice care intră în domeniul de aplicare a legislației naționale privind echipamentele maritime;

e) articolelor pirotehnice destinate utilizării în industria aerospațială;

f) capselor acționate prin percuție, destinate în mod expres jucăriilor, care intră în domeniul de aplicare a legislației naționale privind siguranța jucăriilor.

(5) Prezenta lege nu se aplică precursorilor de explozivi destinați utilizării în regim necomercial de către instituțiile de apărare, ordine publică și securitate națională.

Art. 2. — (1) Se desemnează Inspectoratul General al Poliției Române din cadrul Ministerului Afacerilor Interne în calitate de autoritate națională competentă în sensul Regulamentului (UE) nr. 98/2013 și al dispozițiilor prezentei legi.

(2) În aplicarea Regulamentului (UE) nr. 98/2013 și a dispozițiilor prezentei legi, Inspectoratul General al Poliției Române îndeplinește următoarele funcții principale:

a) monitorizează operatorii economici și operațiunile cu precursori de explozivi, în vederea asigurării legalității operațiunilor cu aceste substanțe, și aplică, în acest scop, măsuri de control administrativ prevăzute de lege;

b) coordonează, la nivel național, elaborarea strategiilor și a politicilor în domeniul controlului și supravegherii operațiunilor cu precursori de explozivi;

c) asigură cooperarea și schimbul de informații din domeniul precursorilor de explozivi cu serviciile specializate ale Comisiei Europene, cu autoritățile competente și punctele naționale de contact din celelalte state membre ale Uniunii Europene și din statele Spațiului Economic European și, după caz, cu autoritățile competente din state terțe, precum și cu societatea civilă, prin organizarea sau participarea la întâlniri sau grupuri de lucru cu reprezentanți ai acestora, prin informări, schimburi de date, precum și orice alte activități necesare îndeplinirii funcțiilor specifice;

d) constituie și gestionează baza națională de date privind operatorii economici care efectuează operațiuni cu precursori de explozivi restricționați, respectiv baza națională de date referitoare la tranzacțiile suspecte, furturile și disparițiile semnificative de precursori de explozivi;

e) reprezintă, prin structura de specialitate care coordonează domeniul de activitate arme, explozivi și substanțe periculoase, punctul național de contact, în conformitate cu art. 9 alin. (2) din Regulamentul (UE) nr. 98/2013;

f) urmărește, prin structura prevăzută la lit. e), aplicarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 98/2013 în ceea ce privește raportarea tranzacțiilor suspecte, a furturilor și a disparițiilor semnificative de precursori de explozivi;

g) transmite Comisiei Europene și celorlalte state membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European comunicările prevăzute la art. 13 alin. (4) din Regulamentul (UE) nr. 98/2013.

(3) În scopul facilitării raportării tranzacțiilor suspecte, a furturilor și a disparițiilor semnificative de precursori de explozivi, Inspectoratul General al Poliției Române publică pe pagina de internet a Poliției Române datele de identificare ale structurii

menționate la alin. (2) lit. e), inclusiv ale celor prevăzute la art. 9 alin. (2) din Regulamentul (UE) nr. 98/2013.

(4) Ministerul Afacerilor Interne transmite Comisiei Europene denumirea și datele de contact ale punctului național de contact și informează Comisia Europeană fără întârziere cu privire la orice fel de modificări ale acestora.

Art. 3. — (1) Inspectoratul General al Poliției Române îndeplinește activitatea prevăzută la art. 9 alin. (6) din Regulamentul (UE) nr. 98/2013 în scopul informării operatorilor economici care efectuează operațiuni cu precursori de explozivi, precum și a autorităților și instituțiilor publice cu competențe în domeniu.

(2) Activitatea de informare a operatorilor economici cu privire la orientările elaborate de Comisia Europeană potrivit art. 9 alin. (5) din Regulamentul (UE) nr. 98/2013, îndeplinită în condițiile prevăzute de alin. (1), se realizează periodic prin orice modalitate pe care Inspectoratul General al Poliției Române o consideră adecvată, cum ar fi, fără a se limita la acestea, comunicate de presă și informare prin mass-media, publicarea informațiilor pe pagina de internet a Poliției Române, cu ocazia unor acțiuni desfășurate la sediul operatorilor economici sau, la cerere, prin transmiterea orientărilor prin telefax, poștă electronică sau prin alte mijloace ce asigură transmiterea acestora și confirmarea de primire.

(3) Informarea autorităților și instituțiilor publice cu competențe în domeniu se realizează de către Inspectoratul General al Poliției Române prin transmiterea în mod direct a orientărilor elaborate de Comisia Europeană.

(4) Inspectoratul General al Poliției Române publică pe pagina de internet a Poliției Române Regulamentul (UE) nr. 98/2013, inclusiv anexele I și II la acesta, precum și dispozițiile prezentei legi, informațiile fiind actualizate ori de câte ori intervin modificări ale acestora. Actualizarea informațiilor este însoțită de comunicate de presă și informare prin mass-media sau, la cerere, prin transmiterea către destinatari a informațiilor prin telefax, poștă electronică sau prin alte mijloace ce asigură transmiterea acestora și confirmarea de primire.

Art. 4. — (1) În aplicarea corespunzătoare a dispozițiilor prezentei legi, autoritățile și instituțiile publice cu competențe în domeniu colaborează cu Inspectoratul General al Poliției Române și sunt obligate să comunice datele și informațiile de care dispun sau pe care le pot obține în exercitarea prerogativelor lor legale.

(2) În vederea verificării legalității operațiunilor cu precursori de explozivi sau a realității datelor cuprinse în raportările transmise de operatorii economici în temeiul art. 9 alin. (1), (3) și (4) din Regulamentul (UE) nr. 98/2013, Inspectoratul General al Poliției Române poate solicita date și informații relevante autorităților și instituțiilor publice sau entităților private care dețin astfel de date.

(3) În aplicarea prevederilor prezentei legi, Inspectoratul General al Poliției Române, în colaborare cu autorități și instituții publice cu competențe în domeniu, poate participa la proiecte și mecanisme internaționale în scopul prevenirii operațiunilor ilicite cu precursori de explozivi.

CAPITOLUL II

Reguli, interdicții și obligații

Art. 5. — Introducerea pe teritoriul României, scoaterea de pe teritoriul României, producerea, experimentarea, prelucrarea, deținerea, transportul, tranzacția, utilizarea, punerea la dispoziție sau orice altă operațiune cu precursori de explozivi restricționați se realizează numai de către operatori economici.

Art. 6. — Din motive de ordine și siguranță publică, în România se interzice operatorilor economici să pună la

dispoziția persoanelor din rândul publicului larg precursori de explozivi restricționați, în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 98/2013.

Art. 7. — Persoanelor din rândul publicului larg le este interzis să introducă pe teritoriul României, să dețină sau să utilizeze precursori de explozivi restricționați, în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 98/2013, ori să producă, să experimenteze, să prelucreze sau să transporte precursori de explozivi restricționați.

Art. 8. — (1) Operatorii economici care produc, introduc, dețin, experimentează, prelucrează, transportă, utilizează sau pun la dispoziție precursori de explozivi transmit punctului național de contact o listă cuprinzând precursorii de explozivi restricționați sau amestecurile sau alte substanțe care conțin astfel de substanțe cu care efectuează operațiuni.

(2) Lista prevăzută la alin. (1) este actualizată și transmisă de către operatorii economici punctului național de contact ori de câte ori intervin modificări, dar nu mai târziu de 30 de zile de la data la care acestea au intervenit.

Art. 9. — (1) În aplicarea art. 9 alin. (1), (3) și (4) din Regulamentul (UE) nr. 98/2013, operatorii economici care produc, introduc, dețin, experimentează, transportă, utilizează sau pun la dispoziție precursori de explozivi raportează punctului național de contact de îndată, dar nu mai târziu de 48 ore de la momentul sesizării, tranzacțiile suspecte, inclusiv refuzul de a accepta o tranzacție suspectă, precum și furturile și disparițiile semnificative de precursori de explozivi.

(2) Pentru identificarea unei tranzacții suspecte, operatorii economici prevăzuți la alin. (1) au în vedere toate împrejurările, în special cele prevăzute la art. 9 alin. (3) din Regulamentul (UE) nr. 98/2013.

(3) În vederea monitorizării tranzacțiilor efectuate cu precursori de explozivi restricționați, operatorii economici țin evidența strictă a acestora, sub forma unui registru anume destinat, în care înscriu pentru fiecare tranzacție efectuată cel puțin următoarele:

a) datele de identificare ale vânzătorului/cumpărătorului — denumire societate/persoană fizică autorizată, sediu social, cod unic de înregistrare —, precum și datele de identificare ale reprezentantului care face vânzarea/cumpărarea — nume, prenume, seria și numărul actului de identitate;

b) date despre precursorul de exploziv restricționat vândut/achiziționat, precum cantitate, tip, data vânzării, respectiv data livrării, locul livrării, metoda de plată, numele și prenumele persoanei care face vânzarea/achiziția;

c) informații referitoare la cumpărător, din care să rezulte dacă este cumpărător final sau cumpărător revanzător.

(4) Registrul prevăzut la alin. (3) este șnuruit și numerotat de către operatorul economic, iar înainte de utilizare se înregistrează la unitatea teritorială de poliție — structura arme, explozivi și substanțe periculoase — în a cărei rază de competență își are sediul social, respectiv punctul de lucru operatorul economic. Registrul se păstrează la sediul social al operatorului economic și se arhivează 5 ani de la terminarea acestuia.

(5) Orice angajat al unui operator economic care intenționează să vândă ori să cumpere precursori de explozivi restricționați trebuie să se identifice cu act de identitate și să facă dovada că acționează ca reprezentant al operatorului economic, prin documente justificative, cum ar fi, dar fără a se limita la acestea, actul constitutiv, orice act care să certifice calitatea de reprezentant al unui operator economic.

(6) Dacă vânzarea sau cumpărarea se face fără contact personal, atunci respectarea obligației de la alin. (5) se

realizează prin transmiterea unor copii ale actelor care să certifice calitatea de reprezentant al operatorului economic.

(7) Copiile documentelor justificative prevăzute la alin. (5) și (6) prezentate de către angajatul operatorului economic care intenționează să vândă sau să cumpere precursori de explozivi restricționați se păstrează de operatorul economic căruia i-au fost prezentate pentru o perioadă de minimum 5 ani.

Art. 10. — Desfășurarea operațiunilor cu precursori de explozivi restricționați se face cu respectarea de către operatorul economic a următoarelor obligații:

a) desemnarea unei persoane responsabile de activitatea cu precursori de explozivi restricționați și a unui înlocuitor și comunicarea datelor de contact ale acestora către punctul național de contact;

b) păstrarea registrului prevăzut la art. 9 alin. (3);

c) asigurarea etichetării precursorilor de explozivi restricționați în conformitate cu prevederile art. 12;

d) asigurarea măsurilor de protecție fizică a precursorilor de explozivi restricționați în locațiile unde aceștia se produc, se utilizează, se experimentează, se pun la dispoziție și se depozitează;

e) transmiterea către punctul național de contact, la cerere, a informațiilor cuprinse în registrul prevăzut la art. 9 alin. (3).

Art. 11. — (1) Înaintea începerii activității cu precursori de explozivi restricționați, operatorii economici comunică punctului național de contact decizia de numire a persoanei responsabile de activitatea cu precursorii de explozivi restricționați și a înlocuitorului acesteia, precum și lista prevăzută la art. 8 alin. (1).

(2) Decizia de numire a persoanei responsabile și a înlocuitorului acesteia conține date și informații referitoare la nume, prenume, telefon și/sau fax, adresa de poștă electronică, funcția și atribuțiile expres stabilite pentru supravegherea operațiunilor cu precursori de explozivi restricționați și desfășurarea acestora cu respectarea reglementărilor în vigoare.

(3) Orice modificare a datelor și informațiilor prevăzute la alin. (2) se comunică de îndată punctului național de contact, dar nu mai târziu de 5 zile de la data la care a intervenit modificarea.

Art. 12. — (1) Operatorii economici care pun la dispoziție precursori de explozivi restricționați sunt obligați să asigure etichetarea corespunzătoare a acestora, fie prin atașarea unei etichete adecvate, fie prin verificarea existenței unei etichete adecvate, care să indice în mod clar că achiziționarea, deținerea sau utilizarea precursorului de exploziv restricționat de către persoane din rândul publicului larg sunt interzise.

(2) Etichetarea potrivit alin. (1) nu aduce atingere obligațiilor ce revin operatorilor economici potrivit prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1.272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor, de modificare și de abrogare a Directivelor 67/548/CEE și 1999/45/CE, precum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1.907/2006, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 353 din 31 decembrie 2008, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Îndeplinirea obligației de atașare a unei etichete adecvate prevăzute la alin. (1) se poate realiza fie prin aplicarea unei etichete suplimentare cuprinzând avertizarea *Achiziționarea, deținerea sau utilizarea de către publicul larg sunt interzise*, fie prin menționarea acestei avertizări în secțiunea pentru informații suplimentare de pe etichetă, cu respectarea prevederilor art. 25 alin. (3) din Regulamentul (CE) nr. 1.272/2008, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 13. — (1) Asigurarea măsurilor de protecție fizică a precursorilor de explozivi restricționați în locațiile unde aceștia se pun la dispoziție, se produc, se utilizează, se experimentează, se prelucrează sau se depozitează se realizează potrivit Legii nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Nerespectarea obligației prevăzute la alin. (1) atrage răspunderea operatorilor economici și utilizatorilor în condițiile Legii nr. 333/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Depozitarea precursorilor de explozivi restricționați se face cu respectarea indicațiilor producătorului prevăzute în fișa cu date de securitate a acestora, întocmită conform anexei nr. II la Regulamentul (CE) nr. 1.907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice, de modificare a Directivei 1999/45/CE și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 793/93 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1.488/94 al Comisiei, precum și a Directivei 76/769/CEE a Consiliului și a Directivelor 91/155/CEE, 93/67/CEE, 93/105/CE și 2000/21/CE ale Comisiei, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 396 din 30 decembrie 2006, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Punerea la dispoziție a precursorilor de explozivi restricționați către operatori economici se realizează numai în spații special amenajate în care nu au acces persoanele din rândul publicului larg.

Art. 14. — (1) Raportarea prevăzută la art. 9 alin. (1) se realizează de persoana responsabilă sau de înlocuitorul acesteia și cuprinde toate datele pe care le deține referitoare la tranzacția suspectă, furtul sau dispariția semnificativă de precursori de explozivi.

(2) În cazul raportării ce vizează furturi sau dispariții semnificative de precursori de explozivi realizate în condițiile art. 9 alin. (1), punctul național de contact sesizează imediat organul local al poliției pe a cărui rază de competență s-a produs evenimentul pentru efectuarea de verificări în condițiile legii.

(3) Inspectoratul General al Poliției Române, precum și celelalte autorități și instituții publice cu competențe în domeniu asigură confidențialitatea datelor furnizate de operatori economici potrivit alin. (1), precum și a datelor de identificare ale acestora.

Art. 15. — Controlul respectării regimului juridic al precursorilor de explozivi, inclusiv în locațiile operatorilor economici, se exercită de către Inspectoratul General al Poliției Române, Garda Națională de Mediu, Direcția Generală a Vămirilor și Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor sau de unitățile subordonate acestora, după caz, potrivit atribuțiilor ce le revin în domeniile lor de activitate.

Art. 16. — (1) În vederea verificării de către autoritățile și instituțiile publice prevăzute la art. 15 a respectării cerințelor stabilite pentru controlul și supravegherea precursorilor de explozivi, operatorii economici sunt obligați:

a) să permită accesul în locațiile în care își desfășoară activitatea;

b) să furnizeze date cu privire la comenzile sau operațiunile desfășurate cu acești precursori, precum și orice alte date sau informații relevante;

c) să permită verificarea documentelor în baza cărora își desfășoară activitatea sau a documentelor comerciale;

d) să permită prelevarea, după caz, de probe în vederea analizării fizico-chimice.

(2) Operatorii economici din industria națională de apărare înscrși în Registrul unic al operatorilor economici și al capacităților de producție și/sau servicii pentru apărare, prevăzute de Legea nr. 232/2016 privind industria națională de apărare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările ulterioare, permit accesul personalului autorităților și instituțiilor publice prevăzute la art. 15, numai dacă acesta este autorizat pentru accesul la documente clasificate și în conformitate cu prevederile legislației specifice protecției informațiilor clasificate.

(3) În cazul în care se suspectează că precursorii de explozivi sunt destinați fabricării/producerii ilegale de explozivi, în scopul efectuării de verificări, organele de control ale autorităților și instituțiilor publice prevăzute la art. 15 pot aplica măsura administrativă de indisponibilizare, pentru o perioadă de maximum 30 de zile, a mijloacelor de transport care sunt sau au fost folosite pentru transportul, depozitarea sau efectuarea oricăror operațiuni cu precursori de explozivi.

(4) Actul administrativ prin care se dispune măsura indisponibilizării prevăzută la alin. (3) poate fi atacat în condițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare. Prin derogare de la dispozițiile art. 14—15 din Legea nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, introducerea acțiunii în contencios administrativ nu suspendă executarea măsurii.

(5) Probele prelevate de la operatorii economici de către autoritățile și instituțiile publice prevăzute la art. 15 sunt analizate din punct de vedere fizico-chimic în laboratoarele de specialitate ale Inspectoratului General al Poliției Române sau în alte laboratoare de profil, acreditate conform standardului SR EN ISO/CEI 17025 pentru efectuarea acestor analize.

(6) În vederea efectuării analizelor prevăzute la alin. (5), Inspectoratul General al Poliției Române adoptă măsurile necesare dotării cu aparatură specifică a laboratoarelor de specialitate ale Institutului Național de Criminalistică, precum și acreditării acestora, conform standardului SR EN ISO/CEI 17025, de către organismul național de acreditare.

(7) Fondurile necesare dotării, acreditării și menținerii acreditării laboratoarelor prevăzute la alin. (6) se asigură din bugetul aprobat Ministerului Afacerilor Interne pentru Inspectoratul General al Poliției Române, prin legile bugetare anuale.

CAPITOLUL III

Baze de date. Protecția datelor cu caracter personal

Art. 17. — (1) În scopul aplicării Regulamentului (UE) nr. 98/2013 și a dispozițiilor prezentei legi, Inspectoratul General al Poliției Române constituie și gestionează următoarele baze naționale de date:

a) baza națională de date privind operatorii economici care efectuează operațiuni cu precursori de explozivi restricționați;

b) baza națională de date referitoare la tranzacții suspecte, furturi și dispariții semnificative de precursori de explozivi.

(2) Baza națională de date privind operatorii economici care efectuează operațiuni cu precursori de explozivi restricționați cuprinde datele și informațiile comunicate de către operatorii economici în conformitate cu prevederile art. 8 și 11.

(3) Baza națională de date referitoare la tranzacții suspecte, furturi și dispariții semnificative de precursori de explozivi cuprinde datele și informațiile raportate de către operatorii economici în conformitate cu prevederile art. 9 alin. (1), precum și datele obținute în urma constatărilor efectuate de organele autorităților și instituțiilor publice prevăzute la art. 15, precum și datele referitoare la sesizări ale persoanelor fizice cu privire la furturile și disparițiile de precursori de explozivi deținuți în mod legal.

(4) Inspectoratul General al Poliției Române este responsabil de implementarea, funcționarea, întreținerea și asigurarea securității bazelor de date prevăzute la alin. (1).

Art. 18. — (1) Autoritățile și instituțiile publice prevăzute la art. 15 cooperează între ele și pot colabora și cu autorități competente din alte state, în condițiile legii, inclusiv prin schimb de date și informații, pentru punerea în aplicare eficientă a prevederilor Regulamentului (UE) nr. 98/2013.

(2) Cooperarea dintre autorități și instituții publice pentru punerea în aplicare a dispozițiilor prezentei legi se realizează astfel încât să permită obținerea rapidă și eficientă de date și informații.

(3) În scopul îndeplinirii atribuțiilor prevăzute de lege, la bazele naționale de date prevăzute la art. 17 alin. (1) au acces:

a) Poliția Română;

b) Poliția de Frontieră Română, Jandarmeria Română și Direcția generală de protecție internă din cadrul Ministerului Afacerilor Interne;

c) Serviciul Român de Informații, prin Direcția generală de prevenire și combatere a terorismului;

d) Serviciul de Informații Externe;

e) Ministerul Apărării Naționale, prin Direcția generală de informații a apărării;

f) Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;

g) Ministerul Mediului, prin Garda Națională de Mediu;

h) Agenția Națională de Administrare Fiscală, prin Direcția Generală a Vămirilor.

(4) În scopul îndeplinirii atribuțiilor prevăzute de lege, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor are acces la baza de date prevăzută la art. 17 alin. (1) lit. a).

(5) Prin ordine sau dispoziții ale conducătorilor autorităților și instituțiilor prevăzute la alin. (3) și (4) se stabilesc departamentele/structurile din cadrul fiecărei autorități și instituții abilitate să aibă acces și să prelucreze date din bazele de date prevăzute la art. 17 alin. (1).

(6) Accesul autorităților și instituțiilor publice prevăzute la alin. (3) lit. b)—h) și alin. (4) la bazele de date prevăzute la art. 17 alin. (1) se face pe bază de protocol încheiat cu Inspectoratul General al Poliției Române prin care se stabilesc competențele de acces la aceste baze de date, precum și orice alte proceduri referitoare la gestionarea acestora.

Art. 19. — (1) Prelucrările de date cu caracter personal efectuate în temeiul prezentei legi de către autoritățile și instituțiile publice prevăzute la art. 18 alin. (3) și (4) se realizează cu respectarea prevederilor legale privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal.

(2) Autoritățile și instituțiile publice prevăzute la art. 18 alin. (3) și (4) sunt operatori de date cu caracter personal pentru prelucrările efectuate în temeiul prezentei legi, potrivit competențelor proprii.

Art. 20. — (1) Condițiile privind organizarea și funcționarea bazelor de date prevăzute la art. 17 alin. (1) se stabilesc prin ordin al ministrului afacerilor interne.

(2) Informațiile conținute în bazele de date prevăzute la art. 17 alin. (1), cu excepția informațiilor clasificate potrivit legii, sunt stocate pentru o perioadă de 5 ani de la data încetării activității operatorului economic, respectiv de la data sesizării tranzacției suspecte, furtului și dispariției semnificative.

(3) La împlinirea termenului de stocare prevăzut la alin. (2), datele cu caracter personal sunt șterse în mod automat prin proceduri ireversibile.

CAPITOLUL IV

Contravenții

Art. 21. — (1) Constituie contravenții la regimul juridic al precursorilor de explozivi, dacă fapta nu a fost săvârșită astfel încât să constituie infracțiune, următoarele fapte:

- a) nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 8;
- b) nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 9 alin. (1), (4) și (7);
- c) nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 10 lit. a) și e);
- d) nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 11 alin. (1) și (3) și art. 35;
- e) nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 12 alin. (1);
- f) nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 13 alin. (4);
- g) nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 16 alin. (1);
- h) nerespectarea obligației prevăzute la art. 13 alin. (3).

(2) Nerespectarea obligației prevăzute la art. 9 alin. (3) constituie contravenția prevăzută la art. 96 alin. (1) pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la încălcarea obligației persoanelor juridice de a ține evidența strictă a substanțelor și preparatelor periculoase.

(3) Contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează cu amendă de la 25.000 lei la 50.000 lei.

Art. 22. — (1) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute la art. 21 se realizează după cum urmează:

a) în cazul contravențiilor prevăzute la alin. (1) lit. a)—g) și alin. (2), de către ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române;

b) în cazul contravențiilor prevăzute la alin. (1) lit. e)—h) și alin. (2), de către comisari și persoane împuternicite din cadrul Gărzii Naționale de Mediu;

c) în cazul contravențiilor prevăzute la alin. (1) lit. e) și f), de către reprezentanții împuterniciți ai Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor;

d) în cazul contravențiilor prevăzute la alin. (1) lit. g), de către personalul vamal în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

(2) Contravențiilor prevăzute la art. 21 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Contravenientul poate achita, pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal ori, după caz, de la data comunicării acestuia, jumătate din minimul amenzii prevăzute la art. 21 alin. (3), agentul constator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției.

Art. 23. — (1) În scopul urmăririi modului de soluționare a contravențiilor la regimul juridic al precursorilor de explozivi și pentru a asigura posibilitatea aprecierii de către agenții constatori prevăzuți la art. 22 alin. (1) a gradului de pericol social al faptei săvârșite de către contravenient pentru individualizarea sancțiunii, Inspectoratul General al Poliției Române asigură realizarea, funcționarea, întreținerea și securitatea evidenței informatizate a contravențiilor la regimul precursorilor de explozivi.

(2) Agenții constatori prevăzuți la art. 22 alin. (1) au drept de interogare a evidenței informatizate prevăzute la alin. (1).

(3) Implementarea datelor referitoare la contravențiile constatate și sancționate se face de către reprezentanții autorităților și instituțiilor din care fac parte agenții constatori prevăzuți la art. 22 alin. (1), acestea având obligația urmăririi implementării datelor în mod complet și în timp util.

(4) Procedurile referitoare la implementarea contravențiilor constatate și sancționate se stabilesc prin protocoalele prevăzute la art. 18 alin. (6).

(5) Bazele de date prevăzute la art. 17 alin. (1) și evidența prevăzută la alin. (1) pot fi interconectate, iar accesul la acestea se face diferențiat și ierarhizat în funcție de competențele, atribuțiile și activitățile autorităților și instituțiilor care le utilizează în temeiul prezentei legi.

Art. 24. — (1) Precursorii de explozivi confiscați sau predați în custodie la încetarea activității și care nu pot fi valorificați, precum și precursorii de explozivi restricționați depreciați calitativ se distrug cu respectarea cerințelor pentru eliminare potrivit regimului deșeurilor, reglementat de Legea nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în prezența unei comisii formate dintr-un reprezentant al persoanei juridice care realizează eliminarea și, după caz, al celui de la care au fost confiscate, precum și un reprezentant al structurii cazier judiciar, statistică și evidențe operative a Poliției Române competente teritorial și un reprezentant al Gărzii Naționale de Mediu.

(2) Gestionarea precursorilor de explozivi restricționați depreciați calitativ se face cu respectarea regimului deșeurilor, eliminarea realizându-se în prezența comisiei prevăzute la alin. (1).

(3) O copie a procesului-verbal de eliminare a precursorilor de explozivi restricționați se comunică Inspectoratului General al Poliției Române de către persoana juridică care efectuează eliminarea.

CAPITOLUL V

Substanțe aflate sub control național

Art. 25. — Substanțele aflate sub control național se stabilesc în condițiile prevăzute de prezentul capitol.

Art. 26. — (1) Din motive de ordine și siguranță publică, în aplicarea prevederilor art. 13 alin. (1)—(3) din Regulamentul (UE) nr. 98/2013 se pot stabili ca substanțe aflate sub control național:

a) substanțele prevăzute în anexa I la Regulamentul (UE) nr. 98/2013 într-o concentrație mai mică, stabilită prin lege, decât valoarea-limită prevăzută pentru acestea în anexa I;

b) substanțele prevăzute în anexa II la Regulamentul (UE) nr. 98/2013 care depășesc o concentrație maximă stabilită prin lege;

c) alte substanțe decât cele prevăzute în anexele I și II la Regulamentul (UE) nr. 98/2013;

d) un amestec sau o substanță ce conține una dintre substanțele prevăzute la lit. a)—c).

(2) Stabilirea substanțelor aflate sub control național în condițiile prevăzute la alin. (1) se realizează prin modificarea/completarea prezentei legi, la propunerea Ministerului Afacerilor Interne.

Art. 27. — (1) Tranzacțiile suspecte, furturile și disparițiile semnificative de substanțe aflate sub control național se raportează în condițiile prezentei legi și ale Regulamentului (UE) nr. 98/2013.

(2) Dispozițiile prezentei legi referitoare la precursori de explozivi restricționați se aplică în mod corespunzător în situația substanțelor aflate sub control național.

CAPITOLUL VI

Dispoziții privind modificarea și completarea unor acte normative

Art. 28. — Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie

3. După articolul 346 se introduce un nou articol, articolul 346¹, cu următorul cuprins:

„Nerespectarea regimului precursorilor de explozivi restricționați

Art. 346¹. — (1) Producerea, experimentarea, prelucrarea, deținerea, transportul, punerea la dispoziție sau utilizarea de precursori de explozivi restricționați, fără drept, constituie infracțiune și se sancționează cu închisoare de la unu la 5 ani.

(2) Punerea la dispoziție cu orice titlu de precursori de explozivi restricționați persoanelor din rândul publicului larg de către operatori economici constituie infracțiune și se sancționează cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(3) Sustragerea precursorilor de explozivi restricționați se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.”

4. Articolul 347 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Sanționarea tentativei

Art. 347. — Tentativa la infracțiunile prevăzute în art. 342 alin. (1) și (3), art. 345 alin. (1) și (2), art. 346 alin. (1) și (2), precum și în art. 346¹ se pedepsește.”

Art. 29. — Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În cuprinsul articolului 139 alineatul (2), articolului 148 alineatul (1) litera a) și alineatul (9), articolului 150 alineatul (1) litera a), articolului 152 alineatul (1) litera a) și articolului 223 alineatul (2), expresia *și al materiilor explozive* se înlocuiește cu expresia *al materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați*.

2. În cuprinsul articolului 151 alineatul (2) litera a), expresia *materiale explozive* se înlocuiește cu expresia *materiale explozive și precursori de explozivi restricționați*.

Art. 30. — Articolul 271 din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 19 aprilie 2006, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 271. — Introducerea în sau scoaterea din țară, fără drept, de arme, muniții, materiale explozibile, precursori de explozivi restricționați, droguri, precursori, materiale nucleare sau alte substanțe radioactive, substanțe toxice, deșeuri, reziduuri ori materiale chimice periculoase constituie infracțiunea de contrabandă calificată și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 12 ani și interzicerea unor drepturi, dacă legea penală nu prevede o pedeapsă mai mare.”

Art. 31. — În cuprinsul articolului 11 alineatul (1) punctul 1 litera a) teza întâi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 78/2016 pentru organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I,

2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. În cuprinsul articolului 75 alineatul (1) lit. d), expresia *materiilor explozive* se înlocuiește cu expresia *materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați*.

2. În cuprinsul articolului 112¹ alineatul (1) litera i), expresia *și al materiilor explozive* se înlocuiește cu expresia *materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați*.

nr. 938 din 22 noiembrie 2016, sintagma *art. 345—347* se înlocuiește cu sintagma *art. 345, 346, 346¹, 347*.

Art. 32. — La articolul 32 alineatul (1) din Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.161 din 8 decembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, litera o) se modifică și va avea următorul cuprins:

„o) nerespectarea regimului armelor și munițiilor, a regimului materialelor nucleare și al altor materii radioactive, nerespectarea regimului materiilor explozive, precum și nerespectarea regimului precursorilor de explozivi restricționați;”.

Art. 33. — La articolul 26 alineatul (1) din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 25 aprilie 2014, cu modificările și completările ulterioare, punctul 17 se modifică și va avea următorul cuprins:

„17. exercită controlul, potrivit legii, asupra deținerii, portului și folosirii armelor și munițiilor, a materialelor explozive, a precursorilor de explozivi, asupra modului în care se efectuează operațiunile cu arme, muniții, materii explozive și precursori de explozivi, precum și asupra funcționării atelierelor de reparat arme și asupra poligoanelor de tir;”.

Art. 34. — La articolul 1 din Ordonanța Guvernului nr. 14/2007 pentru reglementarea modului și condițiilor de valorificare a bunurilor intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 694 din 23 septembrie 2014, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Distrugerea drogurilor, precursorilor, medicamentelor, materialelor consumabile de utilitate medicală, materialelor de natura obiectelor de inventar medicale și a aparatului medical, substanțelor toxice, materialelor radioactive și a

precursorilor de explozivi confiscați se efectuează în condițiile prevăzute în legile speciale care reglementează regimul acestor substanțe.”

CAPITOLUL VII

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 35. — În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, operatorii economici care desfășoară activități cu precursori de explozivi comunică Inspectoratului General al Poliției Române decizia de numire a persoanei responsabile de activitatea cu precursorii de explozivi restricționați și a înlocuitorului acesteia, precum și lista prevăzută la art. 8 alin. (1), cu respectarea prevederilor art. 11 alin. (2) și (3).

Art. 36. — (1) Pentru o perioadă de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, structurile arme, explozivi și substanțe periculoase din cadrul Poliției Române desfășoară activități de informare a operatorilor economici și a persoanelor din rândul publicului larg cu privire la dispozițiile Regulamentului (UE) nr. 98/2013, precum și cu privire la

interdicțiile și obligațiile ce le revin potrivit acestuia și prevederilor prezentei legi.

(2) Informarea prevăzută la alin. (1) se realizează prin intermediul mai multor instrumente și/sau acțiuni specifice, cum ar fi, fără a se limita la acestea, comunicate de presă și informare prin mass-media, postarea informațiilor pe pagina de internet a Poliției Române, organizarea unor acțiuni specifice prin polițiști specializați.

(3) În scopul realizării activității prevăzute la alin. (1), structurile arme, explozivi și substanțe periculoase din cadrul Poliției Române colaborează cu persoane juridice, organisme și organizații neguvernamentale interesate și cooperează cu alte instituții și autorități ale administrației publice de la nivel central și local, în condițiile legii.

Art. 37. — Ordinul ministrului afacerilor interne prevăzut la art. 20 alin. (1) se emite în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 38. — Prevederile art. 21, 22 și 28—32 intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,

FLORIN IORDACHE

PREȘEDINTELE SENATULUI

CĂLIN-CONSTANTIN-ANTON POPESCU-TĂRICEANU

București, 27 februarie 2018.

Nr. 49.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

pentru promulgarea Legii privind precursorii de explozivi, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea privind precursorii de explozivi, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 27 februarie 2018.

Nr. 258.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL JUSTIȚIEI
ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ A PENITENCIARELOR

DECIZIE

pentru modificarea Instrucțiunilor privind organizarea muncii persoanelor private de libertate, aprobate prin Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 500.165/2017

Având în vedere prevederile art. 78 și 83—88 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare,

luând în considerare dispozițiile art. 174—186 din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 157/2016, cu modificările și completările ulterioare,

în scopul asigurării unui mod unitar de lucru în ceea ce privește folosirea la activități lucrative a persoanelor private de libertate și acordarea drepturilor specifice,

în temeiul art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 756/2016 pentru organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor și pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, cu completările ulterioare,

directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor emite prezenta decizie.

Art. I. — Instrucțiunile privind organizarea muncii persoanelor private de libertate, aprobate prin Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 500.165/2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 904 și 904 bis din 17 noiembrie 2017, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 10 alineatul (1), litera c) va avea următorul cuprins:

„c) dovada bonității financiare certificată prin ultimul bilanț contabil și achitarea unui avans lunar în cotă de 40%, în cazul penitenciarelor, ori 50%, în cazul centrelor educative sau de detenție, din valoarea lunară a prestației de servicii, cu regularizarea lunară a acestuia, avans ce va fi folosit pentru plata veniturilor din prestări servicii ale persoanelor private de libertate. Prin excepție de la obligația de achitare a avansului lunar, acoperirea cotei de 40%, în cazul penitenciarelor, ori 50%, în cazul centrelor educative sau de detenție, se poate realiza prin plata facturilor emise la jumătate de lună, în termen de 15 zile calendaristice de la data emiterii, numai în cazul beneficiarului persoană juridică pentru care, în urma verificărilor efectuate, se constată că, în ultimele 24 de luni, nu a înregistrat obligații de plată lunare restante față de unitate.”

2. În anexele nr. 1A, 1B, 1C și 1D, la articolul 5 alineatul (1), litera c) va avea următorul cuprins:

„c) să verifice ca beneficiarul și persoanele private de libertate să respecte obligațiile care le revin, pe linia securității și sănătății în muncă, conform dispozițiilor legale;”

Art. II. — Directorii unităților din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor duc la îndeplinire prevederile prezentei decizii.

Art. III. — Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor,
Marian Dobrică

București, 22 februarie 2018.
Nr. 363.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL COMPETENT SĂ JUDECE RECURSUL ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 25 din 6 noiembrie 2017

Dosar nr. 2.131/1/2017

Iulia Cristina Tarcea — președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului

Lavinia Curelea — președintele delegat al Secției I civile

Eugenia Voicheci — președintele Secției a II-a civile

Ionel Barbă — președintele Secției de contencios administrativ și fiscal

Mirela Sorina Popescu — președintele Secției penale

Decebal Constantin Vlad — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Veronica Năstasie — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Iuliana Măiereanu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Cristian Daniel Oana — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Luiza Maria Păun — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Daniel Gheorghe Severin — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Adriana Florina Secrețeanu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Elena Mădălina Grecu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Dana Iarina Vartires — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Gheza Attila Farmathy — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Adriana Elena Gherasim — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Cezar Hîncu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Laura-Mihaela Ivanovici — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Ana-Hermina Iancu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Sorinela-Alina Macavei — judecător la Secția I civilă

Adina Georgeta Nicolae — judecător la Secția I civilă

Iulia Manuela Cîrmu — judecător la Secția a II-a civilă

Minodora Condoiu — judecător la Secția a II-a civilă

Daniel Grădinaru — judecător la Secția penală

Leontina Șerban — judecător la Secția penală

Completul competent să judece recursul în interesul legii este constituit conform art. 516 alin. (1) din Codul de procedură civilă și art. 27¹ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul Î.C.C.J.*).

Ședința este prezidată de doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna procuror Antonia Eleonora Constantin.

La ședința de judecată participă domnul Aurel Segărceanu, magistrat-asistent desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27³ din Regulamentul Î.C.C.J.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii a luat în examinare sesizarea formulată de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la „interpretarea și aplicarea art. 6 alin. (1) și art. 7 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 2 alin. (1) lit. c), art. 2 alin. (1) lit. i) teza I și art. 8 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, în referire la posibilitatea efectuării controlului de legalitate, pe cale separată, asupra certificatului de urbanism prin care s-a dispus interdicția de a construi pe terenul proprietatea justițiabilului sau care conține și alte limitări”.

Magistratul-asistent prezintă referatul privind obiectul recursului în interesul legii, arătând că la dosar au fost depuse hotărâri judecătorești referitoare la problema de drept supusă dezbaterii, precum și raportul comun întocmit de judecătorii-raportori.

Președintele completului de judecată, constatând că nu există chestiuni prealabile sau excepții, acordă cuvântul reprezentantului procurorului general, pentru susținerea recursului în interesul legii.

Doamna procuror prezintă, pe scurt, jurisprudența neunitară și argumentele care au stat la baza formulării sesizării și pune concluzii pentru admiterea recursului în interesul legii și pronunțarea unei decizii prin care să se asigure interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor legale ce fac obiectul sesizării, în sensul că certificatul de urbanism care conține interdicția de a construi sau alte limitări poate fi supus controlului judecătoresc al instanțelor de contencios administrativ.

Președintele completului de judecată declară dezbaterile închise, iar completul de judecată rămâne în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎN ALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

I. Problema de drept care a generat practica neunitară

1. Recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție se referă la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 6 alin. (1) și art. 7 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 50/1991), raportat la dispozițiile art. 2 alin. (1) lit. c) și lit. i) teza I și la dispozițiile art. 8 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 554/2004*), vizând posibilitatea efectuării controlului de legalitate, pe cale separată, asupra certificatului de urbanism prin care s-a dispus interdicția de a construi sau care conține alte limitări.

II. Dispozițiile legale supuse interpretării**2. Legea nr. 50/1991:**

„Art. 6. — (1) Certificatul de urbanism este actul de informare prin care autoritățile prevăzute la art. 4 și la art. 43 lit. a):

a) fac cunoscute solicitantului informațiile privind regimul juridic, economic și tehnic al terenurilor și construcțiilor existente la data solicitării, în conformitate cu prevederile planurilor urbanistice și ale regulamentelor aferente acestora ori ale planurilor de amenajare a teritoriului, după caz, avizate și aprobate potrivit legii;

b) stabilesc cerințele urbanistice care urmează să fie îndeplinite în funcție de specificul amplasamentului;

c) stabilesc lista cuprinzând avizele/acordurile necesare în vederea autorizării;

d) încunoștințează investitorul/solicitantul cu privire la obligația de a contacta autoritatea competentă pentru protecția mediului, în scopul obținerii punctului de vedere și, după caz, al actului administrativ al acesteia, necesare în vederea autorizării.

(...)

Art. 7. — (1) Autorizația de construire se emite pentru executarea lucrărilor de bază și a celor aferente organizării executării lucrărilor, în cel mult 30 de zile de la data depunerii documentației pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții, care cuprinde, în copie, următoarele documente:

a) certificatul de urbanism;

b) dovada, în copie legalizată, a titlului asupra imobilului, teren și/sau construcții și, după caz, extrasul de plan cadastral actualizat la zi și extrasul de carte funciară de informare actualizat la zi, în cazul în care legea nu dispune altfel;

c) documentația tehnică — D.T.;

d) avizele și acordurile stabilite prin certificatul de urbanism, punctul de vedere al autorității competente pentru protecția mediului și, după caz, actul administrativ al acesteia;

d¹) pentru proiectele de infrastructură transeuropeană de transport, avizele/și acordurile stabilite prin certificatul de urbanism, punctul de vedere al autorității competente pentru protecția mediului și, după caz, actul administrativ al acestuia, avizele/acordurile de principiu sau, după caz, avizele de amplasament favorabile condiționate pentru relocarea sistemelor/rețelelor de transport și de distribuție a energiei electrice, gazelor naturale și a țițeiului, precum și a altor rețele de utilități situate pe coridorul de expropriere.

e) *abrogat*

f) dovada privind achitarea taxelor aferente certificatului de urbanism și a autorizației de construire.”

3. Legea nr. 554/2004:

„Art. 2. — Semnificația unor termeni

(1) În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

(...)

c) *act administrativ* — actul unilateral cu caracter individual sau normativ emis de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii, care dă naștere, modifică sau stinge raporturi juridice; sunt asimilate actelor administrative, în sensul prezentei legi, și contractele încheiate de autoritățile publice care au ca obiect punerea în valoare a bunurilor proprietate publică, executarea lucrărilor de interes public, prestarea serviciilor publice, achizițiile publice; prin legi speciale pot fi prevăzute și alte categorii de contracte administrative supuse competenței instanțelor de contencios administrativ;

(...)

i) *refuz nejustificat de a soluționa o cerere* — exprimarea explicită, cu exces de putere, a voinței de a nu rezolva cererea unei persoane; este asimilată refuzului nejustificat și nepunerea în executare a actului administrativ emis ca urmare a soluționării favorabile a cererii sau, după caz, a plângerii prealabile;

(...)

Art. 8. — Obiectul acțiunii judiciare

(1) Persoana vătămată într-un drept recunoscut de lege sau într-un interes legitim printr-un act administrativ unilateral, nemulțumită de răspunsul primit la plângerea prealabilă sau care nu a primit niciun răspuns în termenul prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. h), poate sesiza instanța de contencios administrativ competentă, pentru a solicita anularea în tot sau în parte a actului, repararea pagubei cauzate și, eventual, reparații pentru daune morale. De asemenea, se poate adresa instanței de contencios administrativ și cel care se consideră vătămat într-un drept sau interes legitim al său prin nesoluționarea în termen sau prin refuzul nejustificat de soluționare a unei cereri, precum și prin refuzul de efectuare a unei anumite operațiuni administrative necesare pentru exercitarea sau protejarea dreptului sau interesului legitim.”

III. Examen jurisprudențial — principalele coordonate ale divergențelor de jurisprudență

4. În raport cu jurisprudența care a stat la baza promovării recursului în interesul legii, autorul sesizării arată că examinarea jurisprudenței la nivel național a relevat faptul că instanțele de judecată nu au un punct de vedere unitar în ceea ce privește problema de drept supusă dezbaterii, existând două orientări, după cum urmează:

A) *Într-o primă orientare jurisprudențială*, s-a apreciat că certificatul de urbanism prin care s-a dispus interdicția de a construi sau care conține și alte limitări, deși este emis de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea executării în concret a dispozițiilor legii, nu este un act administrativ în sensul prevederilor art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 554/2004.

5. În sprijinul acestei orientări, s-a arătat că, potrivit normei legale enunțate, actul administrativ este definit ca fiind actul unilateral cu caracter individual sau normativ emis de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii, care dă naștere, modifică sau stinge raporturi juridice. Or, conform art. 6 din Legea nr. 50/1991, certificatul de urbanism este un act de informare, prin care autoritățile publice aduc la cunoștința

solicitantului informațiile privind regimul juridic, economic și tehnic al terenurilor și construcțiilor, fiind necesar în vederea emiterii autorizației de construire și nu conferă dreptul executării lucrărilor de construcție.

6. Așadar, potrivit voinței legiuitorului, certificatul de urbanism este doar o operațiune administrativă prealabilă, prin care solicitantului i se aduc la cunoștință condițiile legale pe care trebuie să le îndeplinească pentru a obține autorizația de construire, potrivit Legii nr. 50/1991.

7. În consecință, anularea certificatului de urbanism ar fi admisibilă numai odată cu anularea autorizației de construire sau în cazul refuzului emiterii acestei autorizații, în conformitate cu dispozițiile art. 12 din Legea nr. 50/1991, și nicidecum separat de actul administrativ în considerarea căruia a fost eliberat, ca act premergător de informare.

B) Într-o altă orientare jurisprudențială, s-a reținut că cererea prin care se solicită anularea certificatului de urbanism, care instituie restricția de a construi sau alte limitări, se circumscrie dispozițiilor art. 8 alin. (1) teza a II-a din Legea nr. 554/2004.

8. În sprijinul acestei soluții a fost invocată jurisprudența instanței supreme, arătându-se că, atunci când instanța de contencios administrativ are de analizat caracterul justificat sau nejustificat al refuzului de rezolvare a unei cereri, nu trebuie să se limiteze la un control de legalitate formală, ci trebuie să evalueze conduita autorității administrative din perspectiva scopului legii, printr-o interpretare rațională a acesteia, pentru că principiul proporționalității măsurilor administrative individuale, în raport cu interesul public ocrotit, impune ca actele administrative să nu depășească limitele a ceea ce este adecvat și necesar pentru a atinge scopul urmărit, astfel ca inconvenientele cauzate particularului să nu fie excesiv de împovărătoare, disproporționate în raport cu scopurile vizate; de asemenea, a fost invocată jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, menționându-se ca relevante în acest sens cauzele *Burghelca contra României* (Hotărârea din 27 ianuarie 2009), *Iatridis contra Greciei* (Marea Cameră, Hotărârea din 15 martie 1999) și *Hentrich contra Franței* (Hotărârea din 22 septembrie 1994).

9. S-a susținut, totodată, că certificatul de urbanism, care impune restricția de a construi sau alte limitări, nu poate fi calificat, în mod strict, drept act premergător, întrucât acesta nu va mai fi urmat de emiteria autorizației de construire, neputând fi folosit în acest scop; așadar, modul în care autoritatea publică a aplicat dispozițiile legale la emiteria lui se impune a fi cenzurat, altfel ar însemna ca beneficiarul acestui act să nu aibă niciun fel de acces la justiție și să fie obligat la concluziile posibil incorecte ale emitentului.

IV. Opinia autorului sesizării

10. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, autorul sesizării, apreciază ca fiind în acord cu litera și spiritul legii cea de-a doua orientare jurisprudențială, pentru argumentele ce vor fi prezentate în continuare:

11. Din definiția pe care legiuitorul o dă certificatului de urbanism, prin dispozițiile art. 6 alin. (1) lit. a)—d) din Legea nr. 50/1991 și art. 29 alin. (1) din Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și

completările ulterioare (Legea nr. 350/2001), se desprinde concluzia că acest act are natura juridică a unui act administrativ unilateral individual, premergător, de execuție, și nu de decizie. Prin el se concretizează doar una dintre fazele de început ale unui proces decizional complex de emiterie a actului final, reprezentat de autorizația de construire.

12. Această soluție nu poate fi însă una *de plano*, care să excludă analiza contextului și scopului pentru care a fost emis certificatul de urbanism.

13. Astfel, din cuprinsul dispozițiilor art. 1 alin. (1) și art. 7 alin. (1) lit. a)—d) din Legea nr. 50/1991 rezultă că autorizația de construire se emite solicitantului numai în baza documentației pentru autorizarea lucrărilor de construcții, care cuprinde, în mod obligatoriu, și certificatul de urbanism. Or, dacă acest act impune restricția de a construi sau alte limitări, el nu va mai fi urmat de eliberarea autorizației de construire și, ca atare, nu mai poate fi cenzurat de instanța de judecată odată cu autorizația de construire, ceea ce ar însemna ca beneficiarul acestui act să fie obligat să accepte concluziile posibil incorecte ale emitentului, fără a mai avea niciun acces la justiție.

14. Fiind însă un act premergător negativ, instanța de contencios administrativ este îndreptățită, la cererea persoanei care se consideră vătămată într-un drept al său sau interes legitim, să verifice dacă există un refuz nejustificat al autorității publice de a soluționa favorabil cererea, prin depășirea limitelor dreptului de apreciere, adică prin exces de putere.

15. Și în doctrină s-a arătat că actul premergător negativ poate fi cenzurat de instanța de contencios administrativ, pentru exces de putere, pentru că, punându-se capăt procedurii de avizare, în mod cert, actul final nu mai poate fi obținut.

16. Or, fără actul final, dreptul material nu se mai poate naște în patrimoniul titularului procedurii de avizare, ceea ce, evident, constituie o vătămare; așadar, certificatul de urbanism care impune restricția de a construi sau alte limitări este, în mod cert, un act premergător negativ, care permite accesul la justiție.

17. Pe de altă parte, accesul la justiție este un drept fundamental, esențial, care constă în facultatea oricărei persoane de a formula, după libera sa apreciere, o acțiune în justiție, fie ea și nefondată în fapt și în drept, implicând obligația corelativă a statului ca, prin instanța competentă, să se pronunțe asupra acestei acțiuni.

18. În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului¹, principiul efectivității dreptului de acces la o instanță presupune că un individ se bucură de posibilitatea clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în drepturile sale; accesul efectiv la justiție implică obligația pozitivă a statelor de a asigura în mod real posibilitatea oricărei persoane de a-și susține cauza în fața unui judecător². Instanța europeană a mai statuat că ar fi de neconceput ca art. 6 pct. 1 din Convenție să descrie în detaliu garanțiile procedurale acordate părților unei acțiuni civile în curs, fără a asigura, în primul rând, posibilitatea reală, efectivă, a exercitării unor astfel de garanții: accesul la instanța judecătorească, echitatea, publicitatea și celeritatea unui proces nu au nicio semnificație în absența procesului³.

19. În plus, deși dreptul de acces efectiv la o instanță nu este un drept absolut, restricționarea accesului la justiție este incompatibilă cu dispozițiile art. 6 paragraful 1 din Convenție,

¹ Hotărârea din 4 decembrie 1995, Marea Cameră, *Bellet contra Franței*, Cererea nr. 23.805/94.

² Hotărârea din 28 iunie 1984, Marea Cameră, *Campbell și Fell contra Regatului Unit*.

³ *Golder contra Regatului Unit al Marii Britanii*, Hotărârea din 21 februarie 1975, Cererea nr. 4.451/70.

dacă limitarea atinge substanța dreptului, nu urmărește un scop legitim și nu există un raport de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit.

20. În materia examinată, demersul juridic al reclamanților este justificat de calitatea lor de proprietari asupra unor imobile, limitările sau interdicțiile instituite prin certificatul de urbanism au natura unor limitări ale dreptului de proprietate, iar prin refuzul autorității administrative poate fi afectată substanța dreptului de proprietate, prin împiedicarea exercitării atributelor acestui drept, respectiv posesia, folosința și dispoziția, în raport cu dispozițiile art. 44 din Constituția României și art. 1 din Protocolul nr. 1 la C.E.D.O.

21. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, în repetate rânduri, că art. 1 din Protocolul nr. 1 presupune, mai întâi și cu precădere, ca o ingerință a autorității publice în exercițiul dreptului la respectarea bunurilor să fie legală, astfel că privarea de proprietate nu poate să aibă loc decât în condițiile prevăzute de lege⁴.

22. Preeminența dreptului, unul dintre principiile fundamentale ale unei societăți democratice, este inerentă tuturor articolelor Convenției. Rezultă că necesitatea de a analiza dacă s-a păstrat un just echilibru între interesul general al comunității și imperativele protecției drepturilor fundamentale ale individului nu poate avea loc decât dacă se dovedește că ingerința litigioasă a respectat principiul legalității și nu este arbitrară.

23. De aceea, concluzionează autorul sesizării, atunci când certificatul de urbanism, prin limitările sau interdicțiile pe care le conține, depășește sfera unui simplu act de informare, se poate considera că acesta dă expresie refuzului nejustificat al autorității administrative de a soluționa cererea petentului și poate fi supus controlului judecătoresc din partea instanțelor de contencios administrativ.

V. Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și Curții de Justiție a Uniunii Europene

24. În jurisprudența instanțelor europene nu au fost identificate decizii relevante în privința chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării, altele decât cele menționate deja de către autorul sesizării.

VI. Raportul asupra recursului în interesul legii

25. Raportul analizează sesizarea formulată de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, apreciind că s-a făcut dovada existenței unei jurisprudențe neunitare în privința problemei de drept ce constituie obiectul recursului în interesul legii, conform dispozițiilor art. 515 din Codul de procedură civilă, respectiv că autorul sesizării este legitimat procesual, potrivit prevederilor art. 514 din același cod.

26. În ceea ce privește fondul problemei de drept supuse dezbaterii, prin raport se apreciază că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor legale ce fac obiectul recursului în interesul legii, este posibilă exercitarea controlului de legalitate, pe cale separată, asupra certificatului de urbanism prin care s-a dispus interdicția de a construi sau care conține alte limitări.

VII. Înalta Curte de Casație și Justiție

27. Recursul în interesul legii îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 514 și 515 din Codul de procedură civilă, fiind exercitat de un subiect de drept căruia

legea îi recunoaște legitimare procesuală și având ca obiect o problemă de drept pentru care s-a făcut dovada că a fost soluționată în mod diferit, prin hotărâri judecătorești definitive, pronunțate de mai multe instanțe judecătorești de pe teritoriul țării.

28. În ceea ce privește fondul problemei de drept supuse dezbaterii, se apreciază că au procedat în acord cu litera și spiritul dispozițiilor legale acele instanțe care au permis exercitarea controlului de legalitate pe cale separată asupra certificatului de urbanism prin care s-a dispus interdicția de a construi sau care conține alte limitări.

29. În primul rând trebuie observat faptul că, dacă s-ar accepta interpretarea contrară, în sensul că certificatul de urbanism nu poate fi cenzurat decât în cadrul unei acțiuni formulate împotriva autorizației de construire, ar urma ca, în situația în care o astfel de autorizație nu se mai emite tocmai datorită interdicției de construire stabilite prin certificat, acest act să nu mai poată fi supus în niciun mod controlului de legalitate, iar solicitantul să fie obligat să suporte limitările referitoare la folosința dreptului său de proprietate, fără a i se recunoaște dreptul de acces la o instanță de judecată.

30. Aceste consecințe ar fi în mod vădit contrare art. 6 paragraful 1 din CEDO. Prin Hotărârea din 21 februarie 1975, pronunțată în Cauza *Golder c. Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că „dreptul de acces constituie un element inerent dreptului enunțat în articolul 6 paragraful 1. (...) articolul 6 paragraful 1 garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță judecătorească în vederea soluționării plângerilor privind drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.”

31. Or, potrivit art. 20 alin. (1) din Constituția României „(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte”.

32. În consecință, dincolo de termenii expliți ai Legii nr. 50/1991 și ai Legii nr. 554/2004, se impune să se recunoască persoanei vătămate prin emiterea unui certificat de urbanism, care conține interdicția de a construi sau alte limitări, posibilitatea sesizării pe cale separată a instanței de contencios administrativ.

33. Nu se poate accepta, într-o astfel de situație, nici soluția de a impune petentului, căruia i-a fost comunicat certificatul de urbanism cu restricțiile menționate, să continue demersul său în sensul de a solicita în mod formal autorizația de construire, urmând să conteste în instanță refuzul de emitere a acestui act, ocazie cu care, eventual, să pună în discuție și modalitatea în care i-a fost soluționată cererea de eliberare a certificatului de urbanism. Un astfel de demers nu ar avea nicio finalitate practică, întrucât emiterea unei autorizații de construire legală nu ar mai fi posibilă. Or, accesul la instanța de judecată nu poate fi condiționat de formularea unei cereri care nu ar putea să primească în mod legal o soluție favorabilă, o astfel de condiție neputând fi privită ca fiind întemeiată pe un scop legitim.

34. În ceea ce privește dispozițiile legale aplicabile, se constată că reglementări privind certificatul de urbanism se regăsesc atât în Legea nr. 50/1991, cât și în Legea nr. 350/2001.

⁴ *Burghelă contra României*, Hotărârea din 27 ianuarie 2009, Cererea nr. 26.985/03; *Arsenovici contra României*, Hotărârea din 7 februarie 2008, Cererea nr. 77.210/01.

35. Astfel, potrivit art. 6 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 — „(1) Certificatul de urbanism este actul de informare prin care autoritățile prevăzute la art. 4 și la art. 43 lit. a):

a) fac cunoscute solicitantului informațiile privind regimul juridic, economic și tehnic al terenurilor și construcțiilor existente la data solicitării, în conformitate cu prevederile planurilor urbanistice și ale regulamentelor aferente acestora ori ale planurilor de amenajare a teritoriului, după caz, avizate și aprobate potrivit legii;

b) stabilesc cerințele urbanistice care urmează să fie îndeplinite în funcție de specificul amplasamentului;

c) stabilesc lista cuprinzând avizele/acordurile necesare în vederea autorizării;

d) încunoștințează investitorul/solicitantul cu privire la obligația de a contacta autoritatea competentă pentru protecția mediului, în scopul obținerii punctului de vedere și, după caz, al actului administrativ al acesteia, necesare în vederea autorizării.”

36. De asemenea, art. 29 alin. (1) din Legea nr. 350/2001 prevede că „Certificatul de urbanism este actul de informare cu caracter obligatoriu prin care autoritatea administrației publice județene sau locale face cunoscute regimul juridic, economic și tehnic al imobilelor și condițiile necesare în vederea realizării unor investiții, tranzacții imobiliare ori a altor operațiuni imobiliare, potrivit legii.”

37. Din perspectiva legislației urbanismului, rolul certificatului de urbanism este acela de a asigura, prin emiterea sa, aplicarea documentațiilor de amenajare a teritoriului și de urbanism, astfel cum rezultă din reglementarea cuprinsă în cap. III secțiunea a 4-a din Legea nr. 350/2001, rol concretizat, în principal, prin îndeplinirea funcției de informare a administrațiilor publice, dar și prin cea de mijloc de control de către autoritatea competentă a utilizării terenurilor, în anumite limite și conform anumitor scopuri.

38. Certificatul de urbanism se eliberează, în principal, pentru obținerea unei autorizații de construire. Art. 7 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 prevede că „(1) Autorizația de construire se emite pentru executarea lucrărilor de bază și a celor aferente organizării executării lucrărilor, în cel mult 30 de zile de la data depunerii documentației pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții, care cuprinde, în copie, următoarele documente:

a) certificatul de urbanism; (...).”

39. Certificatul de urbanism mai poate fi necesar, conform art. 6 alin. (6) din Legea nr. 50/1991, „(...) și în următoarele situații:

a) în vederea concesiunii de terenuri, potrivit legii;

b) în vederea adjudecării prin licitație a proiectării lucrărilor publice în faza de «Studiu de fezabilitate», potrivit legii;

c) pentru cereri în justiție și operațiuni notariale privind circulația imobiliară, atunci când operațiunile respective au ca obiect:

— comasarea, respectiv dezmembrarea terenurilor din/în cel puțin 3 parcele;

— împărțeli ori comasări de parcele solicitate în scopul realizării de lucrări de construcții și de infrastructură;

— constituirea unei servituți de trecere cu privire la un imobil.”

40. Recursul în interesul legii ce face obiectul analizei de față se referă la situația certificatului de urbanism eliberat în vederea obținerii unei autorizații de construire, mai precis situația în care

acest certificat are inserată o interdicție de construire sau conține alte limitări, aceasta fiind ipoteza analizată în continuare.

41. În ceea ce privește accesul la instanța de contencios administrativ, art. 1 alin. (1) din Legea nr. 554/2004 prevede că „(1) Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată. Interesul legitim poate fi atât privat, cât și public”.

42. Art. 2 alin. (1) lit. c) teza I din Legea nr. 554/2004 definește actul administrativ ca fiind „actul unilateral cu caracter individual sau normativ emis de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii, care dă naștere, modifică sau stinge raporturi juridice”.

43. Art. 2 alin. (2) din aceeași lege asimilează actului administrativ „refuzul nejustificat de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim ori, după caz, faptul de a nu răspunde solicitantului în termenul legal”.

44. Refuzul nejustificat de soluționare a unei cereri este definit de art. 2 alin. (1) lit. i) teza I din Legea nr. 554/2004 ca fiind „exprimarea explicită, cu exces de putere, a voinței de a nu rezolva cererea unei persoane”.

45. În practica judiciară, pornindu-se de la definirea de către legiuitor a certificatului de urbanism ca *act de informare* și de la prevederea cuprinsă, în prezent, în art. 6 alin. (5) din Legea nr. 50/1991, potrivit căruia „Certificatul de urbanism nu conferă dreptul de a executa lucrări de construcții”, s-a apreciat că natura juridică a certificatului de urbanism este aceea de *act preparator*, rolul său fiind acela de a pregăti legala emitere a autorizației de construire. Nefiind un act susceptibil să producă efecte juridice prin el însuși, așa cum impun dispozițiile art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 554/2004, citate mai sus, care definesc actul administrativ ca fiind un act „care dă naștere, modifică sau stinge raporturi juridice”, s-a apreciat că verificarea legalității certificatului de urbanism se poate face doar în cadrul unei acțiuni formulate împotriva autorizației de construire, aceasta reprezentând actul administrativ propriu-zis, producător de efecte juridice.

46. Acest raționament nu se mai verifică în situația în care certificatul de urbanism conține o interdicție de construire sau alte limitări care fac imposibilă obținerea autorizației de construire.

47. Trebuie făcută observația că certificatul de urbanism este întotdeauna producător de anumite *efecte juridice*, în sensul că obținerea lui conferă beneficiarului *dreptul* de a pretinde autorității competente o anumită conduită în legătură cu procedura de emitere a autorizației de construire. În măsura în care certificatul de urbanism este urmat de emiterea unei autorizații de construire, aceste *efecte juridice* nu pot fi privite în mod independent, fiind limitate la procedura de emitere a actului administrativ și fiind resorbite, în totalitate, în efectele pe care le produce actul final al autorității. Din această perspectivă, inadmisibilitatea acțiunii formulate exclusiv împotriva unui certificat de urbanism, atunci când acesta este susceptibil de a fi urmat de emiterea unei autorizații de construire, este pe deplin justificată.

48. Când însă prin conținutul său concret, prin interdicția de construire sau prin limitările pe care le conține, certificatul de urbanism nu mai este susceptibil de a fi urmat de emiterea unei autorizații de construire, *efectele juridice* pe care le produce capătă o semnificație de sine stătătoare, conferind certificatului de urbanism caracteristicile unui veritabil *act administrativ*, în sensul definiției legale citate mai sus. Nu mai este vorba de o simplă etapă în procesul decizional, cum se întâmplă în cazul actelor preparatorii, ci de un act care pune capăt acestui proces, eventuala vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale petentului avându-și izvorul tocmai în respectivul certificat de urbanism.

49. În consecință, dată fiind natura juridică de act administrativ pe care o dobândește certificatul de urbanism care, datorită interdicțiilor sau limitărilor pe care le conține, nu mai este susceptibil să fie urmat de emiterea unei autorizații de construire, acțiunea în anulare formulată în mod exclusiv împotriva acestui act este admisibilă.

50. În practica instanțelor de judecată, acest certificat de urbanism a mai fost calificat ca fiind manifestarea unui refuz de soluționare a unei cereri. Este adevărat că, raportând finalitatea urmărită de particularul care a formulat cererea de emitere a certificatului de urbanism (aceea de a obține o autorizație de construire care să îi permită edificarea unei construcții) la conținutul concret al unui astfel de certificat de urbanism, se poate identifica și o astfel de latură a actului, dacă se pune accentul pe partea din cererea petiționarului care nu a primit o soluție favorabilă.

51. Totuși, așa cum s-a arătat în doctrina mai veche⁵, refuzul de emitere a unui act administrativ nu poate fi dedus din faptul pozitiv al autorității care a emis un act în condiții apreciate de petiționar ca nesatisfăcătoare, ci, într-o astfel de situație, ceea ce se atacă în instanță este actul administrativ propriu-zis, chiar dacă acesta implică, în parte, și un refuz de a rezolva o cerere. Aceste observații sunt cu atât mai actuale cu cât Legea nr. 554/2004 definește refuzul de soluționare a unei cereri ca fiind exprimarea *explicită* a voinței de a nu rezolva cererea unei persoane.

52. Concret, în ceea ce privește certificatul de urbanism care conține interdicția de construire sau alte limitări, nu ar fi posibil ca persoana vătămată să se plângă doar de refuzul, ce se deduce implicit din conținutul certificatului eliberat în această formă, de a emite un certificat de urbanism cu un conținut diferit, ci acțiunea trebuie îndreptată, în primul rând, împotriva certificatului deja emis și doar în mod subsecvent să se solicite emiterea unui nou certificat cu un conținut corespunzător.

53. În acest sens se observă că art. 30 din Legea nr. 350/2001 prevede că „Pentru aceeași parcelă se pot elibera mai multe certificate de urbanism, dar conținutul acestora, bazat pe documentațiile de amenajare a teritoriului și de urbanism, și celelalte reglementări în domeniu trebuie să fie aceleași pentru toți solicitanții”. Dacă pentru mai mulți solicitanți se pot emite mai multe certificate de urbanism cu privire la aceeași parcelă, dar conținutul lor trebuie să fie identic, cu atât mai mult, pentru același solicitant nu s-ar putea elibera, pentru aceeași parcelă, două certificate de urbanism cu conținut diferit. Odată emis un certificat de urbanism considerat vătămător este necesar ca, în prealabil, să fie înlăturat acest act din ordinea juridică, dacă se constată că este nelegal, și doar apoi să se emită un nou act cu un conținut conform cu legea.

54. În plus, nu toate situațiile în care certificatul de urbanism conține limitări implică și un refuz de soluționare a unei cereri. Spre exemplu, în cazul în care certificatul conține anumite detalii referitoare la regimul tehnic sau o anumită listă de avize de obținerea cărora este condiționată eliberarea autorizației de construire, nu se poate vorbi de niciun refuz de soluționare a unei cereri și, cu toate acestea, este posibil ca beneficiarul să se considere vătămător ca urmare a limitărilor sau condițiilor impuse prin actul respectiv și să se afle în imposibilitate de a mai continua demersul său pentru obținerea autorizației de construire în condițiile pe care le dorește.

55. Din perspectiva acestor argumente, se reține natura juridică de act administrativ a certificatului de urbanism prin care s-a dispus interdicția de a construi sau care conține alte limitări, fiind posibilă, în consecință, exercitarea, de către instanța de contencios administrativ competentă, a controlului de legalitate a acestui act.

56. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 517 alin. (1) cu referire la art. 514 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea și aplicarea art. 6 alin. (1) și art. 7 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 2 alin. (1) lit. c) și art. 8 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, este posibilă exercitarea controlului de legalitate, pe cale separată, asupra certificatului de urbanism prin care s-a dispus interdicția de a construi sau care conține alte limitări.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 6 noiembrie 2017.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
IULIA CRISTINA TARCEA

Magistrat-asistent,
Aurel Segărceanu

⁵ T. Drăganu — Actele administrative și faptele asimilate lor supuse controlului judecătoresc potrivit Legii nr. 1/1967 — Editura Dacia — 1970, pag. 250 și urm.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC
— Prețuri pentru anul 2018 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC
— Prețuri pentru anul 2018 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

